

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119201258
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1119201258.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová, a sudkýň: JUDr. Táňa Šefčíková a Mgr. Andrea Hadnagyová, v právnej veci navrhovateľky/manželky/matky: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom D. E. XX, F., zastúpená splnomocnenkyňou: Mgr. Mária Čechová, advokátka so sídlom Lipová 18/C, Viničné, a manžela/otca: G. H. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom I. C. XX, F., zastúpený splnomocnenkyňou: JUDr. Zuzana Kamenská, PhD., advokátka so sídlom Drobného 27, Bratislava - mestská časť Dúbravka, v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: J. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom: I. C. XX, F., zastúpená procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, na čas po rozvode, za účasti prokurátora Krajskej prokuratúry Bratislava, so sídlom Vajnorská 47, Bratislava, o odvolaní matky a otca maloletej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č.k. 3P/15/2019-1262 z 12.05.2022, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolacie konanie v časti zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti na čas po rozvode manželstva z a s t a v u j e.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku II. a III. v časti výživného a tvorby úspor p o t v r d z u j e.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. manželstvo navrhovateľky a jej manžela, uzatvorené dňa 17.01.2015 v Bratislave - Starom Meste, zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu Bratislava - Staré Mesto, vo zväzku 73, ročník 2015, strana 250, pod poradovým číslom 6 rozviedol, výrokom II. maloletú J. na čas po rozvode manželstva zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorá bude prebiehať tak, že maloletá bude v osobnej starostlivosti otca:

- okrem školských prázdnin každý páry týždeň od piatka od 16:00 h do nasledujúceho piatka nepárneho týždňa do 16:00 h,

- každý nepárny kalendárny rok počas jarných prázdnin od piatka od 16:00 h pred jarnými prázdninami do nedele nasledujúceho týždňa do 16:00 h,

- každý páry kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov v časti od piatka pred veľkonočnými sviatkami od 16:00 h do utorka po Veľkonočnom pondelku do 16:00 h,

- každý páry kalendárny rok počas letných prázdnin v čase od 1. júla od 16:00 h do 31. júla do 16:00 h,

- každý nepárny kalendárny rok počas letných prázdnin v čase od 1. augusta od 16:00 h do 1. septembra do 16:00 h,

- každý nepárny rok počas vianočných sviatkov v čase od 22. decembra od 09:00 h do 30. decembra do 16:00 h,
- každý párný kalendárny rok počas vianočných sviatkov v čase od 30. decembra od 16:00 h do 6. januára do 16:00 h;
- maloletá bude v osobnej starostlivosti matky:
- okrem školských prázdnin každý nepárny týždeň od piatka od 16:00 h do nasledujúceho piatka nepárneho týždňa do 16:00 h,
- každý párný kalendárny rok počas jarných prázdnin od piatka od 16:00 h pred jarnými prázdninami do nedele nasledujúceho týždňa do 16:00 h,
- každý nepárny kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov v časti od piatka pred veľkonočnými sviatkami od 16:00 h do utorka po Veľkonočnom pondelku do 16:00 h,
- každý nepárny kalendárny rok počas letných prázdnin v čase od 1. júla od 16:00 h do 31. júla do 16:00 h,
- každý párný kalendárny rok počas letných prázdnin v čase od 1. augusta od 16:00 h do 1. septembra do 16:00 h,
- každý párný rok počas vianočných sviatkov v čase od 22. decembra od 09:00 h do 30. decembra do 16:00 h,
- každý nepárny kalendárny rok počas vianočných sviatkov v čase od 30. decembra od 16:00 h do 6. januára do 16:00 h,

s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletej v stanovenom čase bude školské zariadenie, ktoré maloletá navštevuje a v čase školských prázdnin, sviatkov alebo dní, počas ktorých maloletá nebude navštevovať školské zariadenie alebo nebude v školskom zariadení, aktuálne bydlisko rodiča nachádzajúce sa v Bratislavskom kraji, u ktorého sa maloletá nachádza; ak tento rodič nemá bydlisko v Bratislavskom kraji, je miestom prevzatia a odovzdania trvalý pobyt maloletej. Zároveň súd prvej inštancie zaviazal otca prispievať na výživu maloletej sumou 800 eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, a prispievať na tvorbu úspor maloletej sumou vo výške 500 eur mesačne, vždy do 15. dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa úspory tvoria, a to na bankový účet, ktorý na tento účel zriadi matka po právoplatnosti tohto rozsudku, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok majú obaja rodičia, výrokom III. vo zvyšku návrhy matky a otca zamietol a výrokom IV. žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami Čl. 2 ods. 1, čl. 4 veta prvá a druhá, § 2 ods. 1 a ods. 2, § 38 ods. 1 a ods. 2, § 52, § 58 z. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“), čl. 5 písm. h), § 18, § 23 ods. 1 a ods. 2 veta druhá, § 24 ods. 1, ods. 2, ods. 4 a ods. 5, § 25 ods. 1 a ods. 2, § 28 ods. 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4 a ods. 5, § 65 ods. 1 a ods. 2, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), čl. 3 ods. 1 a ods. 2, čl. 9 ods. 2, čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie a čl. 32 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Vecne dôvodil tým, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel. Rozvod manželstva nebude na ujmu maloletej, nakoľko rodičia sa pri osobných stretnutiach len osočujú, prejavujú negatívne svoje postoje k druhému rodičovi, maloletá je v strede toho ich vzájomného konfliktu a rivalizácie. Ohľadom úpravy zverenia maloletej do starostlivosti toho ktorého rodiča súd prvej inštancie dospel na základe v uvedenej oblasti široko vykonaného dokazovania k záveru, že striedavá starostlivosť bude v záujme maloletej, kde bude zabezpečený pravidelný, rovnocenný a rovnoprávny osobný styk s obidvomi rodičmi. Režim striedania je založený na týždňovej báze striedania a počas letných prázdnin na mesačnej báze. Ostatné prázdniny sú nastavené na predpokladané striedanie medzi párne a nepárne roky.

2. Z vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie tiež k záveru, že obaja rodičia nemajú rovnakú životnú úroveň, pričom táto je natoľko odlišná, že vyžaduje dorovnanie výživným, ku ktorému treba zaviazat' otca napriek rovnocennej striedavej starostlivosti. Životná úroveň matky je určená primárne jej príjmom v zamestnaní, ktorý predstavuje necelých 1 200 eur v čistom. Má občasné príležitostné príjmy z modelingu čo korešponduje s jej obratmi na bankových účtoch, preto s ohľadom na jej vzdelanie, ako aj možnosť vedľajších príjmov súd prvej inštancie vychádzal z predpokladu, že matka je spôsobilá dosahovať mesačný príjem v čistom vo výške 1 600,- eur.

3. Naproti tomu, v prípade otca neprihliadol na jeho výšku mzdy, ktorú dosahuje v zamestnaní, pretože jeho životná úroveň tejto mzde objektívne nezodpovedá. Otec žije bez právneho titulu bez platenia nájomného v rodinnom dome v lokalite K. A., ide o nehnuteľnosť, ktorá aj v prípade pesimistického variantu musí mať hodnotu rádovo v státisícoch eur a ťažko uvažovať o hodnote rodinného domu s

pozemkom v K. A. pod cenu pol milióna eur. Spoločnosť L. K., K., je vlastníkom polovice tohto domu, pričom obchodný podiel v tejto spoločnosti, ako bolo preukázané, po dohode s bývalou manželkou, otec previedol na svoju staršiu dcéru, A. C. C.. Uvedenú okolnosť súd prvej inštancie vyhodnotil ako vzdanie sa obchodného podielu otca v spoločnosti, ktorá vlastní polovicu rodinného domu v K. A. v hodnote rádovo niekoľko stotisíc eur. Ak by mal takýto podiel hodnotu len 250 000,- eur (čo sa javí ako minimum), potom by pre nadobudnutie hypotéky na zakúpenie takejto nehnuteľnosti so splátkou 930,- eur mesačne musel otec dosahovať príjem v čistom mesačne okolo 2 000,- eur (ide o orientačné hodnoty z verejne dostupných hypotekárnych kalkulačiek). Otec bol jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti L. K., K., ktorá pod jeho vedením dosiahla za r. 2012 až 2020 priemerný zisk ročne 844 076,- eur. Otec ako spoločník mal právo rozhodnúť o vyplatení zisku, v dôsledku čoho by bol spôsobilý dosiahnuť po zdanení príjem orientačne 675 000,- eur ročne, čiže 56 000,- eur mesačne. Súd prvej inštancie zohľadnil, že časť prostriedkov musí zostať v spoločnosti v rámci vlastného imania spoločnosti, preto výplata čistého zisku každý rok neprichádza do úvahy v celom rozsahu a skôr ide o výnimočnú situáciu, avšak napriek tomu je zrejmé, že takáto možnosť daná bola, a ak by bola aj len v rozsahu jednej desatiny, stále by išlo o príjem 5 600,- eur mesačne. Relevantné nebolo ani to, že tento obchodný podiel umožňujúci dosiahnuť tento zisk, bol otcom maloletej prevedený na jeho staršiu dcéru, a teda ním už nedisponuje. Otcovi nemožno odoprieť právo naplniť dohodu, ktorú urobil s bývalou manželkou v minulosti, avšak po narodení dcéry J. ju bolo nepochybne potrebné prehodnotiť.

4. Na dvoch bankových účtoch otca bolo v období od 01.01.2019 do 07.12.2021 vykonaných množstvo kreditných operácií spolu v hodnote 454 608,40 eur, čo zodpovedá sume 424,08 eur denne, čiže cca. necelých 13 000,- eur mesačne. V tomto prípade ide o konkrétne peniaze, ktoré sa na účte otca vyskytovali a reálne tvorili jeho príjem po materiálnej stránke bez ohľadu na to, aký mali cieľ, účel, či právny, účtovný alebo daňový režim. Otec bol totiž s nimi oprávnený hospodáriť a použiť ich na svoje potreby, čo aj učinil, pričom pri tomto hospodárení má plnenie vyživovacej povinnosti prednosť. Oproti obratom na účte matky ide o neporovnateľne odlišné sumy, s ktorými otec hospodári a tieto odrážajú jeho životnú úroveň. Pre účely stanovenia výšky výživného vychádzal súd prvej inštancie z dosiahnuteľného príjmu otca vo výške 13 000,- eur mesačne. Vzhľadom k tomu, že išlo o výživné pri striedavej starostlivosti, súd prvej inštancie pri stanovení rozsahu posudzoval výšku výživného, ak by bola maloletá zverená do výlučnej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na potreby maloletej (s právom maloletej podieľať sa na životnej úrovni otca a aktivitách tomu zodpovedajúcich) a jej vek uvažoval súd prvej inštancie o určení výživného vo výške 15% z príjmu rodiča, čo by v prípade zverenia maloletej do výlučnej starostlivosti otca zodpovedalo sume výživného určeného matke v sume 250,- eur mesačne (čiže 15% z potenciálneho príjmu 1 600,- eur v čistom) a v prípade zverenia do starostlivosti matky sume výživného určeného otcovi v sume 1 950,- eur mesačne (čiže 15% z príjmu 13 000,- eur v čistom). Po odčítaní týchto hodnôt, reprezentujúcich životnú úroveň oboch rodičov, bola výsledná suma 1 700,- eur rozdelená dvoma, keďže starostlivosť bude rovnocenná na týždňovej báze, čo zodpovedá sume 850,- eur mesačne. Súd prvej inštancie tu zároveň zohľadnil, že otec čiastočne vyživovaciu povinnosť k maloletej plní aj nepeňažne alebo sporením mimo nariadeného neodkladného opatrenia, a znížil uvedenú sumu na výslednú sumu 800 eur mesačne, na ktorú zaviazal otca prispievať na výživu maloletej.

5. To, že otec je objektívne schopný plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletej v násobkoch toho, čo môže plniť matka, ešte neznamená, že by sa jej takého výživného aj malo dostať. Teda paradoxne nemusí byť v záujme maloletého dieťaťa, ak bude medzi výživným oprávneného a majetkovými možnosťami povinného priama úmera, ktorá by vylučovala právo rodiča na nastavenie životnej úrovne rodiny. Rodič rozhoduje o nastavení určitej životnej úrovne a spôsobu spoločného života, čo nemožno oddeliť od práva rodiča ako nositeľa rodičovskej zodpovednosti na výchovu dieťaťa v rámci ním preferovaných životných hodnôt napr. získanie pracovných návykov. Na druhej strane ale zmyslom právnej úpravy výživného je zabezpečiť dieťaťu porovnateľné podmienky s tými, aké by malo, keby rodičia žili spolu a riadne sa o dieťa starali. Vzhľadom na to, že z dokazovania vyplynulo, že tieto podmienky objektívne nebudú rovnaké, ak bude maloletá v striedavo v osobnej starostlivosti matky, bolo potrebné tieto podmienky „dorovnať“ výživným počas trvania striedavej starostlivosti, ktoré umožní maloletej požívať a mať takú životnú úroveň, ktorú bude mať počas výkonu tejto starostlivosti zo strany otca, najmä ak matka podstatnú časť príjmu zo zamestnania musí vynaložiť na zabezpečenie bývania formou nájomného bývania.

6. Súd prvej inštancie sa stotožnil s návrhom procesného opatrovníka a prokurátora na to, aby s ohľadom na majetkové pomery otca bolo mu uložené prispievať na tvorbu úspor maloletej ako odôvodnenú potrebu maloletej aj s ohľadom na to, že, ako vyplynulo z dokazovania, otec v záujme splnenia záväzku voči bývalej manželke daroval staršej dcére C. obchodný podiel, čo vedie k tomu, že aj maloletá má mať vytvorený základ pre budúcnosť a to najmä preto, že to pomery otca umožňujú. Vo výsledku súd prvej inštancie kopíroval návrh procesného opatrovníka na výšku tvorby úspor, keď sa stotožnil s návrhom, aby išlo o sumu 500,- eur mesačne, resp. sa priklonil k návrhu prokurátora na výživné 1 300,- eur mesačne s tým, že len zmenil pomer deľby medzi bežným výživným (800,- eur) a úsporami (500,- eur), kým prokurátor navrhoval pomer 600,- eur v prospech bežného výživného a 700,- eur v prospech úspor, keď tu akcentoval viac spotrebný charakter výživného a v menšej miere na úspory. Výška tvorených úspor by mala byť v zásade taká, aby umožnila dieťaťu v prvom rade štúdium a následne azda aj obstaranie určitého typu „štartovacieho“ bývania, prípadne ďalších racionálnych výdobytkov. Súd prvej inštancie vychádzal zo všeobecnej ľudskej skúsenosti, podľa ktorej zabezpečenie príliš veľkými istotami môže viesť u detí vo svojom dôsledku k pravému opaku a to k deformácii základných životných hodnôt. Vytvorenie finančných rezerv, či úspor by tak malo byť v zásade také, aby dieťa neprišlo o prirodzenú životnú motiváciu nútiacu človeka usilovať sa o svoj vlastný úspech a miesto v živote, inak by to nebolo v jeho záujme. Je úplne pochopiteľné, že by sa mal rodič snažiť byť svojmu dieťaťu oporou, avšak táto by v konečnom súčte nemala priviesť mladého človeka k životu odtrhnutého od reality. Výživné (na tvorbu úspor) bude otec poukazovať na účet, ktorý matka po právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie zriadi na tento účel s tým, že podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine na nakladanie s prostriedkami na tomto účte je potrebný súhlas súdu.

7. S poukazom na § 24 ods. 1 Zákona o rodine v spojení s § 36 ods. 1 Zákona o rodine tiež rozhodol, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú obaja rodičia, keď nevidel z vykonaného dokazovania dôvody pre iné rozhodnutie o tejto otázke. Otec navrhoval, aby bolo rozhodnuté aj o uložení informačnej povinnosti matke, avšak pre takéto rozhodnutie súd prvej inštancie nevidel oporu v zákonnej úprave. Ustanovenie § 24 ods. 5 Zákona o rodine predpokladá uloženie informačnej povinnosti v prípade, že dieťa nie je niektorému z rodičov zverené do osobnej starostlivosti, čo ale nie je daný prípad, pretože obaja rodičia budú mať maloletú v osobnej starostlivosti a na uloženie informačnej povinnosti preto nie je dôvod. V tejto časti preto návrh otca zamietol. Keďže návrhu matky vyhovel len v rozsahu návrhu na rozvod manželstva, vo zvyšku jej návrh preto zamietol.

8. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

9. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka v časti týkajúcej sa zverenia maloletej do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov a v časti výživného. Namietala, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy v súlade s ustanovením § 365 ods. 1 písm. e) Civilného sporového poriadku, a to znalecký posudok z oblasti klinickej psychológie detí a dospelých napriek opakovaným návrhom z jej strany. Súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní o zverení maloletej do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov opieral o zmätočný a neaktuálny posudok Mgr. Balka a nezákonné posudky Dr. Dimovej a PhDr. Obucha, teda nemohol dospieť k správnym a objektívnym záverom ohľadne najlepšieho záujmu maloletej a vhodnej formy osobnej starostlivosti.

10. V časti určenia výšky výživného matka namietala, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku a dospel zároveň aj k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď určil sumu výživného vo výške 800,- eur a 500,- eur na tvorbu úspor. Pri svojom rozhodovaní nezohľadnil, že v čase rozhodovania bola začínajúca inflácia vo výške 10 %, t.j. výška výživného by mala byť v čase rozhodovania min. navýšená o 10 % t.j. hodnotu inflácie. Súd prvej inštancie nezohľadnil ani stúpajúce náklady na zaobstaranie nehnuteľnosti v K. A., kde má maloletá trvalý pobyt a kde sa cena nájmu trojizbového bytu pohybuje medzi 1 000,- až 1 500,- eur, teda 1 z nákladov na bývanie je vo výške medzi 500,- až 750,- eur, čo predstavuje polovicu nákladov na bývanie rozpočítaných na mal dieťa, t.j. iba náklad na bývanie je cca vo výške 1 z výšky výživného, čo po odpočítaní nákladov na nájom z výživného ostáva iba 300,- eur na zvyšné náklady. Okrem toho je potrebné zohľadniť aj náklady na stravu, obuv, oblečenie a záujmové aktivity a nepredvídateľné výdavky. Po sčítaní oprávnených výdavkov sa jej návrh na výživné vo výške 2 100,- eur javí ako reálnejší a reflektujúci reálne potreby maloletého dieťaťa aj vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie určil, že trvalý pobyt dieťaťa má byť v K. A., kde má navštevovať škôlku a školu, preto navrhla, aby odvolací

súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti starostlivosti o maloletú a v časti výživného zrušil a vrátil súdu na ďalšie dokazovanie.

11. K odvolaniu matky sa vyjadril otec. Navrhol, aby odvolací súd odvolanie matky v plnom rozsahu zamietol a rozsudok v odvolaní matky napadnutom výroku II. v časti o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov potvrdil a vo výroku II. v časti o určení výživného na maloletú zmenil tak, že bude zaviazaný prispievať na výživu maloletej J. sumou 150,- eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a na tvorbu úspor 100,- eur mesačne vždy do 15. dňa mesiaca vopred na bankový účet, ktorý na tento účel zriadi matka s tým, že rodičom bude uložená povinnosť poplatky za školu a krúžkovú činnosť maloletej hradiť každý v 1.

12. Potom ako matka opustila spoločnú domácnosť, maloletá bola častokrát v starostlivosti matkiných priateľov alebo rodinných príslušníkov, pričom tomu tak bolo aj v posledných týždňoch (júl 2022), kedy matka strávila 3 týždne na Srí Lanke na Ayurvédskom pobyte, ktorý vzhľadom na finančné náklady predstavuje luxus, ktorý si len málokto môže dovoliť a rozhodne nie matka, ktorá údajne všetky prostriedky vynaloží na bývanie a starostlivosť o dieťa. Matka je zdravá a má vzhľadom na jej vzdelanie (dve vysoké školy) a produktívny vek schopnosti a možnosti, aby jej mesačný príjem bol minimálne dvojnásobne vyšší ako deklaruje teraz. Z instagramového profilu matky je nepochybne preukázaná skutočnosť, že matka namiesto toho, aby svoj čas keď nemá v starostlivosti dcéru venovala práci, venuje cestovaniu po luxusných dovolenkách, nákupom a zábave s priateľmi.

13. Matka v odvolaní uvádza ceny nájmu nehnuteľností v K. A., avšak súd prvej inštancie ju nezaviazal povinnosťou bývať v K. A., dokonca ani v F.. Súd prvej inštancie v rozsudku vzhľadom na protiprávne presťahovanie maloletej matkou do M. v lete 2021 určil, že miesto odovzdávania maloletej má byť aktuálne bydlisko rodiča v bratislavskom kraji, čiže matka má množstvo možností kde môže bývať s maloletou a prenájom jednoizbového bytu s „veľkým oknom“ na adrese D. E. XX N. K. A. je len účelové konanie matky v snahe presvedčiť konajúce súdy o jej údajnej nízkej životnej úrovni. Tiež nie je zrejmé, na aké výdavky na záujmové aktivity matka poukazuje, keďže nepredložila žiadny dôkaz o úhrade záujmových aktivít dcéry a všetky záujmové krúžky dcére posledný rok platil on (otec) a dôkazy sú súčasťou spisu.

14. Spoluvlastníkom rodinného domu v F. - K. Mesto je spoločnosť L. K., K. (ďalej len „spoločnosť“), ktorá má právnu subjektivitu a je odlišná od osoby otca a rozhodne nie je ako právnická osoba povinná podieľať sa na zabezpečení výživy maloletej a tiež takúto povinnosť nemá jeho dcéra C. (aktuálne majiteľka spoločnosti). Súd prvej inštancie nespороval a akceptoval jeho dohodu s bývalou manželkou M. C., predmetom ktorej je jeho záväzok previesť, po splnení podmienok, obchodný podiel v spoločnosti na dcéru C.. V súlade so zásadou pacta sunt servanda a v súlade s morálnym záväzkom realizoval tento prevod obchodného podielu na jeho dcéru C., potom čo naplnila dojednané predpoklady. Ako jediný spoločník spoločnosti nikdy nerozdeľoval zisk spoločnosti. Teda k vyplateniu podielov na zisku spoločnosti spoločníkovi neprišlo nielen v čase, keď uzatvoril a v čase trvania manželstva s matkou, ani nikdy predtým, teda ani v čase, keď matku nepoznal. Z uvedeného vyplýva, že svoje obchodné zámery a podnikateľskú politiku v spoločnosti nemenil s uzatvorením manželstva a prípadne s jeho koncom, a teda nie je možné dovodiť žiadne jeho účelové chovanie v smere realizácie podnikania spoločnosti, ktorej bol majiteľom. Súd prvej inštancie určoval jeho potenciálny príjem vychádzajúc z hospodárenia spoločnosti v období od roku 2012 do roku 2019. V predmetnom prípade situácia vzdania sa podielu na zisku vôbec nenastala, pretože mu takýto nárok nikdy nevznikol. Je irelevantné, či bol v minulosti spoločníkom spoločnosti a ako táto spoločnosť hospodárila, ak spoločnosť v momente rozhodovania súdu prvej inštancie už nevladnil a z dokazovania je preukázané, že nešlo o účelový prevod obchodného podielu a ani o účelové nevyplácanie zisku. Súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nezaoberal možnosťou jeho uplatnenia na trhu práce aj vzhľadom na jeho vek a predložené lekárske správy týkajúce sa jeho zdravotného stavu a či momentálne uplatnenie zodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam.

15. Bezodplatné užívanie nehnuteľnosti I. C. XX pri neexistencii právneho titulu k tejto nehnuteľnosti súd prvej inštancie v rozpore s právnou teóriou pokladá za spoluvlastníctvo otca k nehnuteľnosti. Nehnuteľnosť I. C. XX N. F., ktorú užíva, nevladní a ani nemá iný právny vzťah k tejto nehnuteľnosti. V tejto nehnuteľnosti býva X rokov a stará sa o svoju 85-ročnú matku, ktorá má doživotné právo bývania v tejto nehnuteľnosti. Matke pomáha s nákupmi, vozí ju k lekárovi a vykonáva práce okolo domu – kosenie trávnik, práce v záhrade a opravy v dome.

16. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie aj otec maloletej z dôvodov podľa § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku a § 365 ods. 1 písm. f), g), h) Civilného sporového poriadku v časti výživného. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že bude zaviazaný prispievať na výživu maloletej J. sumou 150 eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred; rodičom bude uložená povinnosť hradiť poplatky za školu a krúžkovú činnosť každý v 1 a na tvorbu úspor mu bude uložená povinnosť platiť 100 eur mesačne, a to vždy do 15. dňa mesiaca vopred na bankový účet, ktorý na tento účel zriadi matka. Eventuálne navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v ním napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Stanovenú výšku výživného súdom prvej inštancie pokladá za neprimerane vysokú vzhľadom k jeho finančným možnostiam a schopnostiam a odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, teda v rozpore s kritériami danými v ustanovení § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine. Napadnutým rozsudkom je matka nezákonne zbavená jej zákonnej povinnosti vyplývajúcej z § 62 ods. 2 Zákona o rodine, že má prispievať na výživu ich maloletého dieťaťa podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Súd prvej inštancie ho rozhodnutím o výške výživného pozbavil jeho práva garantovaného čl. 41 ods. 4 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky, súčasťou ktorého je aj právo na nastavenie životnej úrovne maloletej.

18. Okresný súd Bratislava I. ho rozsudkom, č. k. 6Pc/9/2019-960 zo dňa 25.4.2022, zaviazal povinnosťou prispievať na výživu navrhovateľky (matky) mesačne sumou vo výške 1 000,- eur a to tak, že ročné výživné za obdobie od 24.05.2019 do konca mesiaca apríl 2022 vo výške 28 458,06 eur bol povinný poukázať matke do dvoch mesiacov od doručenia rozsudku a výživné za ďalšie mesiace počnúc mesiacom máj 2022 bol povinný poukazovať matke vždy do 15. dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje.

19. Súdom prvej inštancie určené bežné výživné na maloleté dieťa v sume 800 eur mesačne v 80 % tejto sumy nie je výživným pre maloleté dieťa, ale ďalším výživným na matku, ktorá aj potom ako jej zaplatil dňa 15.06.2022 výživné 800,- eur, nie je ochotná zaplatiť ich maloletej dcére ani poplatky za stravu a krúžky v MŠ F.. Matka mu na jeho správu, v ktorej ju žiadal, aby zaplatila dcére krúžky, stravu za mesiac jún 2022 v sume 19,06 eur a za júl 2022 v sume 42,80 eur, keďže celý školský rok 2021/2022 to uhradil aj spolu so ZRPŠ výlučne on, odpísala: „Zaplať to teraz ty.“ Potom ako sa jej opýtal prečo on, keď už jej poslal výživné 800 eur na dcéru, odpoveď matky znela: „Lebo si jej otec a lebo si ju na tie krúžky prihlásil ty.“ O výbere škôlok a krúžkov pre ich dcéru vždy rozhodovala výlučne sama matka, jemu vždy iba poslala informáciu, že má zaplatiť a ak nie, povie dcére, že na krúžok nebude chodiť, lebo jej ho otec nezaplatí, resp. povie dcére nech sa ho opýta, prečo jej nechce zaplatiť krúžok. Dňa 21.06.2022 mu matka opätovne napísala, že stravu MŠ F. má zaplatiť, a tiež mu oznámila, že maloletú prihlásila na angličtinu v rámci ZŠ A. a má doplatiť polovicu faktúry.

20. Matkou vyčíslené výdavky na maloleté dieťa sú neprimerane vysoké, nereálne a väčšina z nich je nepreukázaná. Niekoľkokrát počas konania náklady na maloletú rozporoval a navrhol súdu prvej inštancie, aby súd zaviazal matku na preukázanie úhrady týchto výdavkov ako aj na preukázanie skutočnosti, odkiaľ má finančné prostriedky, aby zabezpečovala každý mesiac výživu na maloleté dieťa v sume, ktorú uvádza. Súd prvej inštancie sa absolútne povrchno zaoberal výdavkami a podrobne im nevenoval náležitú pozornosť, pretože mnoho z nich je účelovo nadhodnotených, ďalšie sú neodôvodnené, nepreukázané a miešajú sa jednorázové výdavky s mesačnými. V bode 13. rozsudku súd prvej inštancie ustálil mesačné výdavky na maloletú v nesprávnej sume 1 181,07 eur, čo sa následne premietlo do nesprávneho porovnania životnej úrovne rodičov a dieťaťa a nesprávneho určenia výšky výživného. Mesačne časť nájmu na maloletú nie je 300 eur, ale 250 eur (1/2 z 500 eur nájomného vrátane energií na základe zmluvy o nájme), mesačná suma za stravu pre 6-ročné zdravé dieťa, ktoré má v MŠ F. desiatu, obed a olovrant a každý nepárny týždeň od štvrtka do pondelka je v jeho starostlivosti (čiže stravu platí on), nemôže byť predsa 393,59 eur.

21. Tiež je nadhodnotená mesačná suma oblečenia na 141,59 eur mesačne, nakoľko taktiež nakupuje maloletej oblečenie v rovnakých obchodoch ako matka – H&M, F&F v Tesco. Tiež je treba podotknúť, že maloletá už nevyrastie z veľkosti oblečenia v priebehu mesiaca, takže oblečenie, resp. obuv sa ani nekupuje každý mesiac. Ak by to mal rozpočítať, výdavok na oblečenie a obuv môže byť mesačne cca 60 eur. Čo sa týka taktiež nepreukázaných výdavkov matky na cestovné v údajnej sume 2 697,22 eur za 5 mesiacov od augusta do decembra 2021 má za to, že tieto súd prvej inštancie nemal uznať za

oprávnené v plnej výške. Jedná sa o výdavky matky, ktorá si ich zavinila vlastným protiprávnym konaním, keď maloletú bez jeho vedomia a súhlasu presťahovala v auguste 2021 z F. do M. a zmenila jej aj škôlku. Odôvodnené mesačné výdavky na maloletú nie sú v sume 1 181,07 eur, ale sú v sume 586 eur: bývanie 250 eur, ZRPŠ MŠ 20 eur, strava MŠ cca 45,- eur, krúžky v MŠ mesačne všetky spolu 56,- eur (angličtina za polrok 30,- EUR, športový krúžok 20,- eur mesačne, spevácky krúžok 69,- eur za polrok, keramika na 3 mesiace 12,- eur, plávanie (jedenkrát polročne) jednorázový poplatok 60,- eur, ako aj ZRPŠ celý školský rok 2021-2022 platil výlučne on, potvrdenia o platbe sú súčasťou spisu), strava 120,- eur, oblečenie 60,- eur, drogéria 20,- eur, lieky 15,- eur.

22. Súd prvej inštalácie vôbec nezohľadnil, že dcére kupuje oblečenie, topánky, drogériu, hračky, knihy, a že prispieval na maloletú nad rámec výživného určeného neodkladným opatrením, pričom z výpisov z jeho účtu, ktoré predložil na poslednom pojednávaní vyplýva, že matke posielal peniaze na maloletú hneď po jej odchode od januára 2019 do novembra 2019 (kedy ešte nebolo vydané neodkladné opatrenie) v sume 1 739,64 eur, a tiež jej nad rámec výživného zaplatil poplatok za škôlku za 5 mesiacov, t.j. spolu 225,- eur, krúžok gymnastiky 100,- eur (24.05.2021), tanečný krúžok 69,- eur (17.03.2022), angličtinu 88,- eur (05.05.2021), ZRPŠ 120,- eur (19.10.2020, 03.12.2020, 10.02.2021, 20.04.2021, 20.09.2022 dve platby), 10.05.2022 ďalších 120,- eur za ZRPŠ, v júni 2022 plavecký krúžok 60,- eur, angličtinu 30,- eur a športový krúžok 25,- eur.

23. S ohľadom na produktívny vek, zdravotný stav a vzdelanie matky vychádzal súd prvej inštalácie z nesprávneho predpokladu, že matka je spôsobilá dosahovať príjem v čistom 1 600,- eur, pretože nedostatočne zisťoval a nesprávne vyhodnotil schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky. Matka až do času, kedy neboli predložené jej výpisy z účtu účelovo tvrdila, že nemá iný príjem ako od jej zamestnávateľa IBM. Po predložení jej účtov bolo preukázané, že matka má aj ďalšie príjmy z modelingu a reklamy najmä zo spoločností: O. A. A. (napr. 27.09.2021), I. K. (napr. 18.03.2020), A. A. (napr. 11.11.2021). Z výpisu z účtu matky vedeného v P. F. je rovnako preukázané, že na jej účet boli pripísané kreditné obraty rámcovo okolo sumy 1 000,- eur zo zahraničných účtov, avšak tieto súd prvej inštalácie vyhodnotil spôsobom: „nie je zrejmé, aký majú pôvod, ale v zásade sa svojou výškou nevymykajú deklarovanej životnej úrovni navrhovateľky“. Rovnako súd prvej inštalácie nevenoval dostatočnú pozornosť skutočnosti vyplývajúcej z účtu matky, že si matka posielala finančné prostriedky na vkladnú knižku, pričom nie je preukázané aký obnos finančných prostriedkov sa na nej nachádza.

24. Súd prvej inštalácie opomenul aj to, že matka si kúpila Volkswagen Golf, za ktorý platí mesačnú splátku, ale ako vlastníka je uvedený matkin brat, a tiež sa nespomína, že matka bude dedičkou rodinného domu v M. XXX. Jeho argument, že matka je mladá, zdravá žena v produktívnom veku, ktorá má vyštudované dve vysoké školy, a teda má schopnosti, a v F. aj pracovné príležitosti primerané jej vlastnostiam dosahovať oveľa vyšší mesačný príjem ako deklaruje a ak ho nedosahuje tak jedine z dôvodu, že nedokáže, resp. nechce využiť svoje schopnosti, súd prvej inštalácie vôbec nevyhodnotil. Počas spoluzitia s matkou (t.j. do decembra 2018) bola jeho finančná situácia diametrálne odlišná od tej, v ktorej sa momentálne nachádza. Počas konania netvrdil, že uhrádza všetky svoje mesačné výdavky, ako aj výdavky maloletej výlučne z jeho príjmu zo závislej činnosti v spoločnosti L. K., K., ale využíva aj peniaze získané darom od svojej matky, ktoré preukázateľne obdržal na jeho osobný účet v decembri 2018, a tiež peniaze z pôžičky spoločnosti L. K., K.. Nepopieral, že v čase spoluzitia s matkou a v čase, keď bol spoločníkom a konateľom spoločnosti L. K., K., boli výdavky v prevažnej miere hrazené kartou spoločnosti L. K., K., keďže mal na základe Rámcovej zmluvy o poskytnutí pôžičky uzatvorenej dňa 24.07.2017 pôžičku od spoločnosti L. K., K., na základe ktorej mu vznikol dlh voči spoločnosti L. K., K. vo výške 296 210,62 eur. Z listiny Uznanie dlhu zo dňa 10. januára 2022 vyplýva, že voči spoločnosti L. K., K. uznal dlh vo výške celkovo 352 460,62 eur.

25. Po rozvode prvého manželstva sa v roku 2011 dohodol s exmanželkou M. C., že keď ich dcéra C. dovŕši požadovaný vek a urobí si potrebné preverky, prevedie na ňu obchodný podiel a stane sa konateľkou spoločnosti L. K., K.. Ak mu súd prvej inštalácie dáva na ňu obchodný podiel a stane sa konateľkou spoločnosti L. K., K., tak tento záväzok, resp. rozhodnutie obchodný podiel previesť vznikol dávno pred tým, než matku maloletej vôbec spoznal a toto rozhodnutie nevzniklo len z jeho vôle. Spoločnosť L. K., K., založil spolu s jeho vtedajšou manželkou M. pár rokov po narodení ich dcéry C. v roku 1998. V súvislosti s nepreukázanými tvrdeniami matky o tom, že stále chodí na služobné cesty a dovolenky, považuje za nevyhnutné poukázať na to, že v júli 2017 bol operovaný na chrbticu, následne bol opätovne operovaný na chrbticu v máji 2019, o čom svedčí prepúšťacia správa zo dňa 18.05.2019.

Zdravotné problémy u neho pretrvávajú, preto je sledovaný lekármi, o čom svedčí lekárska správa zo dňa 06.05.2021. V januári 2021 podstúpil laserovú operáciu očí.

26. Súd prvej inštancie v bode 33 rozsudku nesprávne stanovil výšku jeho dosiahnuteľného príjmu v sume 13 000,- eur mesačne. Suma 454 608,40 eur nie je suma, ktorú má nasporenú na osobnom účte, a že zostatok na jeho bankovom účte ku dňu výpisu, t.j. 30.11.2021 bol debet – 3 456,16 eur, a že sporiaci systém ku dňu 30.11.2021 bol 0.00 eur. Súd prvej inštancie odvolávajúc sa v rozsudku na kreditné operácie na jeho osobnom účte, neposudzoval právny titul ich získania (ktorým je pôžička od spoločnosti L. K., K.) a tieto neposudzoval ani v kontexte s debetnými operáciami súvisiacimi v prevažnej časti so splácaním pôžičky spoločnosti L. K., K.. Na pojednávaní ozrejmil jednotlivé kreditné a debetné operácie vo vyšších sumách – napr. kreditná suma 50 000,- eur zo dňa 03.05.2019 bola časť pôžičky od spoločnosti L. K., K., kreditná suma 66 000,- eur zo dňa 07.04.2020 bola prijatá čiastka za predaj nákladného auta, aby mohol nejaké finančné prostriedky vrátiť spoločnosti L. K., K., debetná suma 50 000,- eur zo dňa 15.04.2020 a debetná suma 40 000,- eur zo dňa 23.05.2019 je vrátenie časti dlhu spoločnosti L. K., K..

27. Čo sa týka tvrdenia súdu prvej inštancie, že žije bez právneho titulu a bez platenia nájomného na C. XX N. F. k tomu už uviedol, že dlhodobo žije v tomto rodičovskom rodinnom dome so svojou 85-ročnou matkou (ktorá má k domu vecné bremeno doživotného bývania), ktorej pomáha v domácnosti a taktiež, že nemá finančné prostriedky na to, aby si zabezpečil vlastné bývanie alebo platil podnájom.

28. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka, ktorá uviedla, že z výpisov z účtu matky a otca vyplýva, že otec na základe obrátov na jeho účte disponoval so sumou cca vo výške 454,08 eur denne v období od 01.01.2018 do 07.12.2021 t.j. hodnota jeho kreditných operácií je 13 000,- eur mesačne. Okrem toho otec neplatí žiadne náklady na bývanie, náklady na pohonné hmoty. Keďže sa musela presťahovať späť do F., vznikli jej náklady na kauciu za byt, nákup zariadenia bytu a pod. Pri jej priemernom mesačnom čistom príjme vo výške 1 200,- eur sú tieto nepredvídateľné položky pre ňu až likvidačné. Po celú dobu uhrádzala náklady na krúžky, voľnočasové aktivity sama, nakúpila malej výbavu na lyže, na kone, na tanečnú, pričom tieto náklady niekoľkonásobne presahovali sumu výživného, ktorú jej posielal otec. Zároveň mesačne minula 135,- eur súdom uznanú sumu na pohonné hmoty na odvoz a dovoz maloletej z F. do M.. Keďže tieto výdavky niekoľkonásobne boli vyššie ako dovtedy otcom platené výživné a maloletá mala niekedy ten istý krúžok v K. Q. aj v F., preto ho požiadala, aby krúžky v F. uhradil on a ona hradila krúžky v K. Q.. V rámci konania aj vo svojom odvolaní sa opakovane vyjadrovala k pohnútkam a jej presťahovaniu do K. Q., preto nepovažuje za potrebné sa k tomu opakovane vracaať ako to robí otec vo svojom vyjadrení.

29. V prílohe priložila ponuky práce a platov z portálu profesia na pozíciu dátový analytik, ktorú v súčasnosti zastáva, kde sa mesačný príjme v brutto pohybuje medzi 1 200,- eur až 1 350,- eur mesačne. Okrem toho sa snaží zabezpečiť aj príležitostnou prácou v modelingu ako ďalším zdrojom príjmu. Otec nehľadá adekvátnu prácu vzhľadom k jeho vzdelaniu a praxi, účelovo sa po podaní návrhu na rozvod vzdal svojho 100% podielu v spoločnosti L. K., K., ako aj podielu na rodinnom dome v F. a to všetko bezodplatne. Ako sám potvrdil v rámci výpovede nemá zdravotný problém, a teda mu nič nebráni v tom, aby si našiel prácu, ktorá zodpovedá jeho vzdelaniu a praxi. Otcom predložený dôkaz o jednostrannom uznaní dlhu a jeho tvrdenie, že spoločnosť L. K., K., mu mala poskytnúť pôžičku najprv vo výške 296 210,62 eur a ku dnešnému dňu dokonca 398 900,- eur bez akéhokoľvek zabezpečovacieho prostriedku, písomnej Zmluvy o pôžičke, sa javí ako účelová, nakoľko ako vyplýva z priloženej účtovnej závierky z roku 2017, kde mala byť údajne pôžička poskytnutá, v časti pôžičky v účtovnej závierky L. K., K. nie je nič také uvedené. Na podporu toho, že prevod obchodnej spoločnosti L. K., K. bol len simulovaný svedčí aj fakt, že výživné jej vypláca otec aj z účtu obchodnej spoločnosti, čo vyplýva z výpisu z účtu matky, ktorý je založený v spise. Súd prvej inštancie správne v bode 33 popísal majetkové pomery otca a neprihliadal na ním neprimerané zadĺženie z dôvodov, ktoré nie sú nevyhnutné či súvisia s neprimeraným majetkovým rizikom alebo súvisia so zaobstaraním predmetov nadštandardnej hodnoty. Otec v rámci konania či už oblečením, ktoré malo nadštandardnú hodnotu, alebo životným štýlom spočívajúcim v stravovaní sa v reštauráciách, užívaní áut luxusných značiek, kupovaní drahých šperkov, luxusným dovolenkám počas manželstva s matkou ako aj po ňom a disponovaním s kreditnými operáciami súdu sám potvrdil svoju vysokú životnú úroveň. Ako príklad predložila jej komunikáciu s otcom, kde jej ešte v roku 2019 chcel kúpiť auto zn. Land Rover, kde mal založenú nadáciu, kde tiež finančne prispieval. Ak sa naozaj spoločnosti L. K., K., finančne nedarí, prečo teda otec naďalej ostáva v tejto spoločnosti a nehľadá si

prácu, ktorá by bola lepšie platená aj s poukazom na skutočnosť, že staršej dcére previedol 100 % ný podiel na spoločnosti, čím vytvoril nepomer vo vzťahu k druhej dcére, ktorá je ešte maloletá a nemá od otca ani zďaleka takú finančnú podporu ako jej staršia sestra.

30. V tomto konaní opakovane poukazovala na skutočnosť, že z výživného chce dcére zabezpečiť adekvátne vzdelanie, na ktorom sa ešte počas manželstva zhodli s otcom a to aj napr. v súkromnej škole s výučbou predmetov v angličtine a ďalej by chcela dcére zabezpečiť adekvátne bývanie, s vlastnou izbou. Maloletá na začiatku roka 2022 mala Covid 19 a následne postcovidový syndróm, tesne pred pojednávaním v mesiaci apríl 2022 prekonala rotaravirus, bolo to tesne po preťahovaní do F. zo K. Q.. Z uvádzaných skutočností je zrejmé, že maloletá potrebuje kvalitnú stravu a to najmä kvalitné kuracie, králičie mäso, ryby, mliečne výrobky, zeleninu a ovocie. Maloletá, keď je jej osobnej starostlivosti, jedáva 5 krát denne, dokonca aj pri preberaní zo škôlky jej dáva ovocie a pečivo a ešte doma večeria. Preto neobstojí tvrdenie, že na kúpu kvalitného mäsa, ovocia, zeleniny a pri stravovaní maloletej 5-krát denne má byť suma vo výške 200,- eur dostačujúca.

31. Takisto neobstojí tvrdenie, že otec maloletej nakupuje oblečenie v F&F alebo H&M, keďže maloletá od neho od malička nosila odevy známych módnych značiek ako Dior, Chanel, Armani. Z predložených fotiek otca, ktoré boli zhotovené matkou pri preberaní maloletej, a teda nie sú údajne 5 rokov staré ako tvrdí otec vo svojom vyjadrení, je vidno, že otec sám nosí značku Armani Jeans a nie odev z Tesca, či H&M. Otec by mal zabezpečiť svojej maloletej dcére takú životnú úroveň, ako má on a akú zaistil aj dcére z prvého manželstva (byť v R., 100% ný podiel v spoločnosti L. K., K., osobný automobil prémiovej značky, súkromné školy) a aj svojej novej partnerke a jej synovi (pobyt v Paríži, dovolenka v Taliansku, Chorvátsku, možnosť užívať autá prémiových značiek BMW, Mercedes, Bentley, šperky z klenotníctva Sheron, zdieľanie spoločnej domácnosti v K. A. N. F., atď). Maloletá a jej predpokladané úspory vo výške 72 000 eur zďaleka nebudú zodpovedať tomu, čo od otca dostala za svoj doterajší živor dcéra z prvého z manželstva a ešte nie je ani isté, či otec naozaj bude tieto úspory do 18 roku veku uhrádzať, nakoľko tak do dnešného dňa neurobil, t.j. je to len čistá fikcia a nie je to reálna suma, na akú poukazuje otec vo svojom vyjadrení. Tvorba úspor má byť použitá na zahraničné študijné pobyty príp. celé štúdium v zahraničí, ale i na mimoriadnu zdravotnú starostlivosť, čiže nie je jednoznačné, ako tvrdí otec, že tieto úspory ostanú nedotknuté až do 18. roku veku. Pri rozhodovaní o tvorbe úspor mal súd prvej inštancie zo správania otca ako povinného rodiča na platenie výživného aj obavu, že vzhľadom na jeho špekulatívne správanie a zbavovanie sa majetku, bude mať maloletá dostatok finančných prostriedkov na nepredvídané výdavky. Tak isto je fikciou a právne nepodloženou otcova špekulácia, že ona má dediť po rodičoch. Otec mal byť podľa vyjadrení maloletej na troch dovolenkách a to v Chorvátsku, v Taliansku a v Paríži v období od júna do augusta 2022. Samozrejme, o vycestovaní maloletej otec matku vôbec neinformoval.

32. Tvrdenie otca, že nájom bytu, kde v súčasnosti žije matka, má byť účelový, neobstojí, nakoľko súd prvej inštancie sa sám zaoberal touto otázkou a to tak, že bol procesný opatrovník na miestnom šetrení v predmetnom byte a potvrdil, že byt je obývaný a žije tam matka s maloletou. Predložená fotka maloletej v ružovej tepláčkovej súprave je vyhotovená priamo na balkóne bytu, teda len potvrdzuje tvrdenie matky, že v byte žije. Súd prvej inštancie teda nemal pochybnosť o náklade na bývanie matky. Otec uvádza vo svojom vyjadrení nesprávnu sumu za nájom, nakoľko opomenul na sumu vo výške 90,- eur za energie, teda výška nájmu je 600,- eur a nie 500,- eur. Tvrdenie a predložená fotografia z pred nejakého rodinného domu v Jarovciach nepreukazuje, že tam matka naozaj býva a bola urobená v čase, keď matka nemala ešte trvalý nájom bytu v F., ktorý vznikol až v mesiaci apríl 2022.

33. Otec na strane 5 svojho odvolania tvrdí, že predal nákladné auto, ale v rámci konania nepredložil žiaden technický preukaz na nákladné motorové vozidlo písané na jeho meno. Taktiež tvrdenia otca o získaní finančných prostriedkov z dedičstva súd prvej inštancie nepovažoval za vierohodné, čo vyplýva aj z nahrávok z pojednávaní.

34. K vyjadreniu matky k odvolaniu otca sa vyjadril otec, ktorý uviedol, že matka pokračuje v snahe získať prostredníctvom výživného na maloletú finančné prostriedky pre jej vlastnú vysokú životnú úroveň spočívajúcu v cestovaní po zahraničných veľkomestách, dovolenkách (na fotkách Praha dňa 03.08.2022, Lotus Villa Resort Srí Lanka júl 2022, kde bola matka bez maloletej v čase, keď bola dcéra v jeho starostlivosti, Chorvátsko august 2022, Slovinsko august 2022), stravovaní v drahých reštauráciách a kúpe luxusného oblečenia - napr. na fotkách (čierne šlapy zn. GIVENCHY v hodnote cca 400,- eur na

fotografii č. 4, plavky zn. Hunza G v hodnote cca 300,- eur na fotografii č.2, blúza V. Beckham v hodnote cca 500,- eur, na fotografii č. 3, okuliare zn. Ray Ban v hodnote cca 100,- eur na fotografii č. 2, atď.), čo preukazujú fotografie z matkinho G. profilu. Matka počas celého konania nepredložila žiadny relevantný dôkaz preukazujúci jej údajné platby za krúžky, voľnočasové aktivity a iné výdavky maloletej. Potom ako dostala mesačné výživné 800,- eur na maloletú, nebola ochotná zaplatiť dcére ani stravu v MŠ F., ktorú nakoniec musel zaplatiť on, pričom maloletej v školskom roku 2021-2022 platil krúžky. Dcéra C. nie je a nikdy ani nebola vlastníčkou bytu v R.. Z aktuálnych ponúk prenájmu jednoizbových a dvojizbových bytov v F. vyplýva, že matka si mohla prenajať dokonca aj v lokalite K. A. byt za mesačné nájomné 350 - 400,- eur a za mesačný nájom 450 - 600,- eur dvojizbový zariadený byt.

35. Ponuka práce z portálu H. na pozíciu dátový analytik s mesačným príjmom 1 200,- - 1350,- eur predložená matkou neobstojí, pretože matka má vyštudované 2 vysoké školy, je zdravá, v produktívnom veku a má schopnosti a možnosti zarábať aj v prípade zotrvania v spoločnosti G. cca 4 500,- eur (pri zachovaní pozície dátový analytik je to minimálne 3 500,- eur, avšak je tu možnosť preradenia na vyššiu pozíciu s vyšším platom, nakoľko matka je v spoločnosti zamestnaná vyše 3 rokov), len to by musela práci venovať potrebný čas a nechodiť každý mesiac po zahraničných výletoch a dovolenkách. Vyčíslené výdavky na maloleté dieťa sú neprimerane vysoké, nereálne a väčšina z nich je nepreukázaná.

36. K vyjadreniu otca k vyjadreniu matky k odvolaniu otca sa vyjadrila matka. Poukázala na rozporné tvrdenie otca, ktorý na pojednávaní v roku 2021 tvrdil, že 85-ročná matka nežije s ním v spoločnej domácnosti a teraz tvrdí, že žije. Údajný nový partner matky je práve bývalý manžel novej partnerky otca, a teda matka, kým nemala vyriešený nájom v F., raz prespala u bývalého manžela partnerky otca a tým, že sú obe deti na seba zvyknuté, lebo u otca žije aj J. aj syn novej partnerky, tak občas matka trávi voľný čas s oboma deťmi aj bývalým manželom novej partnerky otca ako napr. je uvádzaná fotografia z akcie politickej strany Dobrá voľba. Táto fotografia je z času po vynesení rozsudku o rozvode o úprave styku k maloletej po rozvode a teda nemala vplyv na rozhodovanie súdu prvej inštancie o výške výživného a počte posudzovaných osôb. Ani súd prvej inštancie, ani kolízny opatrovník po vykonaní miestnych šetrení nemal za preukázané, žeby matka s niekým spoločne hospodárila a žila v jednej domácnosti. Súd mal k dispozícii aj bankové výpisy matky a z tých tiež nevyplývalo, žeby matka s niekým spoločne hospodárila.

37. Otec na poslednom pojednávaní, keď bol vynesení rozsudok v máji 2022, na otázku, aký je jeho zdravotný stav uviedol, že dobrý, nemá žiadne zdravotné obmedzenia. Je teda rozpor vo vyjadrení otca, keď raz uvádza, že má zdravotné problémy a raz uvedie ako pomáha 85 ročnej matke, kosí okolo domu, vozí ju.

38. Tvrdenie otca, že súd prvej inštancie pri posudzovaní jeho životnej úrovne vychádzal z instagramu, neobstojí, nakoľko vychádzal z pohybov na bankovom účte otca a jeho dosiahnutom vzdelaní a skutočnosti, že sa otec vzdal účelovo svojho 100% podielu na spoločnosti L. K., K. niekoľko mesiacov po podaní návrhu na rozvod matkou (návrh bol podaný v mesiaci január 2019 a podiel bol prevedený v mesiaci august, teda 8 mesiacov od podania návrhu). Otcov vklad do spoločnosti bol ku dňu prevodu 166 000,- eur a bol celý splatený, ale podiel otec previedol za 1,- eur. Argumentáciu otca, že mu nevznikol nárok na rozdelenie zisku, považuje za špekulatívnu a nesprávne interpretované ustanovenia Obchodného zákonníka, nakoľko pri predaji podniku a prevode spoločnosti nič nebránilo otcovi si dať urobiť mimoriadnu účtovnú závierku a ani neexistencia schválenej účtovnej závierky nemá za následok stratu práva napr. na kúpnu cenu za prevod obchodného podielu, kde jeho hodnota, ktorú otec vložil do spoločnosti, bola vo výške 166 000,- eur, teda min. hodnota za prevod obchodného podielu mala byť v predmetnej výške.

39. Otec vo svojom vyjadrení rozporuje, prečo by matka mala bývať v K. A. N. F.. Tým, že súd prvej inštancie určil ako adresu trvalého pobytu maloletej v K. A., býva tam aj otec, aj základnú školu navštevuje v K. A., kúsok od bydliska otca, tak aj maloletá má právo na rovnakú kvalitu bývania, teda aj lokalitu ako jeho otec.

40. Otcom predložené fotografie nepreukazujú inú úroveň matky ako bolo preukázané v súdnom konaní, matka je na nich zobrazená či už pri fotení modelingových kampaní, a teda v zapožičaných šatách, alebo na zdravotnom pobyte v Indii, ktorý absolvovala v čase, keď podľa neodkladného opatrenia bola maloletá v osobnej starostlivosti otca. Tento pobyt bol darčekom od jej blízkych k 30.-tým narodeninám,

tak ako aj uvádzaná fotografia s ružami. Otec napriek tomu, že zarába minimálnu mzdu, bol počas letných prázdnin v roku 2022 v Turecku letecky, Chorvátsku, Taliansku. Vystáva teda otázka, z akých prostriedkov financuje dovolenky, starostlivosť o dieťa, údajné splácanie dlhu spoločnosti L. K., K., resp. či z minimálnej mzdy je vôbec finančne spôsobilý zabezpečiť teda striedavú osobnú starostlivosť, ktorú sám navrhuje. Matka je naproti tomu riadne zamestnaná a jej pracovná pozícia zodpovedá jej dosiahnutému vzdelaniu a v rámci toho sa snaží aj jednorazovými prácami pre modelingovú agentúru zabezpečiť čo najlepšiu životnú úroveň maloletej.

41. K tomuto vyjadreniu matky sa vyjadril otec. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že výživné na maloleté dieťa neurčí. Poukázal na účelovosť konania matky ohľadom krúžkov, ktoré maloletá vraj navštevovala, pričom maloletá na niektoré z matkou uvádzaných krúžkov vôbec nechodila a na ostatné ju matka prihlásila čase súdneho konania iba preto, aby mohla účelovo preukazovať výdavky na krúžky. Maloletá od septembra 2022 navštevuje 1. ročník ZŠ A., ku dňu podania vyjadrenia maloletá už nechodí na gymnastiku, ani na tenis a ani na španielčinu. Jediný krúžok, ktorý ešte navštevuje, je angličtina v škole. Mesačné výdavky na maloletú tak sú 30,- eur mesačne školský klub, školská jedáleň cca 40,- eur mesačne a angličtina 30,- eur mesačne, t.j. spolu 100,- eur mesačne.

42. Po podaní odvolania nastala u otca zmena pomerov spočívajúca finančných problémoch. Spoločnosť L. K., K. (ďalej aj ako „spoločnosť“ alebo „zamestnávateľ“) ho listom zo dňa 21.12.2022 upozornila na splatnosť pohľadávky vo výške 296 210,62 eur a na úhradu splatnej pohľadávky v lehote 15 dní od doručenia s tým, že ak dlh neuhradí, pristúpi ako veriteľ realizácii záložnej zmluvy. Zároveň spoločnosť ako zamestnávateľ dňa 07.10.2022 s cieľom znížiť stav zamestnancov spoločnosti, zvýšiť efektívnosť práce a ušetriť finančné prostriedky v záujme ďalšieho rozvoja spoločnosti prijala rozhodnutie o organizačnej zmene. Ku skončeniu pracovného pomeru prispel nielen jeho vek 55 rokov a skutočnosť, že neovláda anglický, ani nemecký jazyk, ale aj zníženie kredibility pred klientami a partnermi spoločnosti po obvineniach zo strany matky z týrania a sexuálneho zneužívania maloletej. Dňa 21.10.2022 mu bola spoločnosťou doručená výpoveď pre nadbytočnosť zamestnanca podľa § písm. b) Zákonníka práce výpovednou dobou 3 mesiace. Od 14.02.2023 je evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a aktívne sa snaží nájsť si zamestnanie.

43. K odvolaniu rodičov sa vyjadril aj procesný opatrovník, ktorý uviedol, že žiadosť matky o vyhotovenie znaleckého posudku z oblasti klinickej psychológie pre mal. J. C. považoval a považuje za nadbytočnú. Maloletá sa vyjadrila, že oboch rodičov má rada a nepreferuje žiadneho z nich. Počas pohovoru nejavila žiadne známky nespokojnosti, alebo zlého zaobchádzania zo strany rodičov. Súd prvej inštancie rozhodol o striedavej osobnej starostlivosti maloletej, ktorú navrhoval a tento model preferuje naďalej, nakoľko má za to, že je to v najlepšom záujme maloletej. K otázke výživného na maloletú uviedol, že navrhoval určiť otcovi maloletej v rámci jeho finančných možností čiastku 500 eur mesačne na tvorbu úspor maloletej. Táto by mala slúžiť na finančné zabezpečenie maloletej po dovŕšení jej dospelosti. Výživné by malo byť stanovené primerane k možnostiam, resp. k príjmom oboch rodičov.

44. K vyjadreniu procesného opatrovníka sa vyjadril otec. Uviedol, že sa s ním stotožňuje v tom, že ďalšie znalecké dokazovanie je nadbytočné. Prednesené návrhy a písomné vyjadrenie procesného opatrovníka ohľadom výšky výživného nevychádzajú z objektívneho zisťovania pomerov dieťaťa, nie sú riadne zdôvodnené, nie sú podložené vecnými argumentmi, a tým sú svojvoľné, nepresvedčivé a nie sú v súlade so zákonom o rodine. Procesný opatrovník sa nevyjadril k odôvodneným výdavkom maloletého dieťaťa a k tomu ako ustálil ich mesačnú výšku, pričom ustálenie mesačnej výšky odôvodnených výdavkov maloletého dieťaťa je jedným zo základných kritérií správneho určenia výšky výživného, resp. rozhodnutia, či počas striedavej osobnej starostlivosti v pomere 50% času matka a 50% času otec je vôbec potrebné určovať výživné na maloleté dieťa.

45. V priebehu odvolacieho konania predtým ako odvolací súd pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého rozhodnutia, bolo odvolaciemu súdu dňa 16.11.2023 doručené podanie matky, ktorým vzala odvolanie späť v časti zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov.

46. Podľa § 369 ods. 1, 3 a 4 Civilného sporového poriadku dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.(1) Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.(3) Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.(4)

47. Právo podať odvolanie, príp. vziať odvolanie späť, je dispozičným právom účastníka konania. Na účinnosť späťvzatia odvolania nie je potrebný súhlas súdu, ani ostatných účastníkov, pričom podané odvolanie možno vziať späť len dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté odvolacím súdom. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví a právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane tak, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Uvedené ustanovenia sa primerane sa použijú i vtedy, keď sa odvolanie vzalo späť sčasti.

48. Keďže odvolateľka, matka späťvzatím podaného odvolania v časti zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov využila svoje právo disponovať konaním v danej časti upravené v citovanom ustanovení § 369 Civilného sporového poriadku a urobila tak ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu o jej odvolaní, bolo dôvodným, aby odvolací súd v danej časti (zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov) odvolacie konanie zastavil.

49. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 Civilného mimosporového poriadku) po zistení, že odvolania boli podané v zákonnej lehote a oprávnenými osobami - matkou a otcom maloletej (§ 359 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), g) a h) Civilného sporového poriadku a § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť (§ 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku).

50. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie je rozvod manželstva a s tým spojená úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej J. na čas po rozvode manželstva. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom manželstvo účastníkov rozviedol (rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti nadobudol právoplatnosť dňa 27.06.2022) a na čas po rozvode zveril maloletú do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej.

51. Predmetom odvolacieho konania je bez ohľadu na rozsah a odvolacie dôvody preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie (po zastavení odvolacieho konania v časti zverenia maloletej do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov po čiastočnom späťvzatí odvolania matkou) uložil otcovi prispievať na výživu maloletej bežným výživným vo výške 800,- eur mesačne k rukám matky a vo výške 500,- eur mesačne na tvorbu úspor maloletej na osobitný bankový účet maloletej.

52. Podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

53. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správny skutkový záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty matky a otca nenachádza dôvody, pre ktorý by

sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľom. Nakoľko tu však je nesúhlas odvolateľov, matky a otca maloletej s takýmito dôvodmi a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa s odvolacími námietkami, odvolací súd dodáva nižšie uvedené.

54. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného (1).

55. Podľa § 62 ods. 1, 2, 5 a 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.(1) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.(2) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.(5) Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.(6)

56. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

57. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

58. Odvolací súd mal z obsahu spisu zhodne ako súd prvej inštancie za preukázané, že maloletá sa striedavo v týždňových intervaloch zdržiava v domácnosti otca na ul. I. C. XX, F. v rodinnom dome, ktorý je v polovici vo vlastníctve staršej sestry maloletej A. C. C. (dcéra otca z prvého manželstva) a v polovici vo vlastníctve spoločnosti L. K., K., otec nájomné za užívanie tejto nehnuteľnosti neuhrádza, pretože toto užívanie predstavuje benefit k výkonu jeho zamestnania pre spoločnosť L. K., K.. V dome býva aj matka otca, o ktorú sa stará. Maloletá sa tiež zdržiava v domácnosti matky v prenajatom byte na adrese D. E. XX, F., za ktorý matka uhrádza mesačné nájomné vo výške 410,- eur a zálohy na energie vo výške 90,- eur mesačne. Maloletá navštevovala Materskú školu F. N. F., v školskom roku 2022/2023 začala navštevovať 1. ročník základnej školy; v škole sa stravuje, navštevuje školský klub. Výdavky matky na maloletú predstavujú celkom spolu 1 181,07 eur mesačne, z toho 300,- eur mesačne nájomné (časť na maloletú), strava v škôlke 12,86 eur mesačne (25,72 eur za dva mesiace október a november 2021), strava doma 393,59 eur mesačne (celkom 1 574,38 eur za august až november 2021), oblečenie 141,59 eur mesačne (707,96 eur mesačne za august až december 2021), drogéria 28,66 eur mesačne (141,63 eur za august až december 2021), lieky: 48,37 eur (september až december 2021), výdavky na cestovné v sume 539,44 eur mesačne (2 697,22 eur za 5 mesiacov od augusta do decembra 2021, ktoré súd prvej inštancie považoval za oprávnené len v rozsahu jednej štvrtiny v sume 135 eur mesačne na maloletú, pretože zvyšok bol vynaložený na cestovanie, ktoré realizovala matka po tom, čo bez dohody s otcom premiestnila maloletú do M., čím otcovi znemožnila výkon rodičovských práv. Ďalšie výdavky predstavovali sumu 306,19 eur mesačne, spolu 1 530,59 eur, ktoré súd prvej inštancie nezohľadnil. Naopak za obdobie august až december 2021 zohľadnil výnimočné výdavky: angličtina 38 eur, detská jóga 24 eur, basketbal 40 eur, lyžovanie 338 eur, plávanie 25 eur, kone 140 eur, spolu 605,- eur počas päť mesiacov, t.j. 121,- eur mesačne.

59. Otec sa cíti zdravý, má za sebou operácie, nemá plánovanú žiadnu operáciu, ani nemá žiadne zdravotné problémy v minulosti bol operovaný na chrbticu. Otec bol zamestnaný ako konzultant v spoločnosti L. K., K., nemá stálu pracovnú dobu. Jeho mesačný čistý príjem je 537,63 eur. Voči spoločnosti L. K. K. má dlh 296 210,62 eur, ktorý nespláca z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Z výpisu z bankového účtu otca pre obdobie od 01.01.2019 do 30.11.2021 (IBAN účtu: K. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX) bolo zistených 228 kreditných obrátov v sume 376 432 eur a 2 431 debetných obrátov v sume 376 470,27 eur. Z výpisu z bankového účtu otca za obdobie od 01.01.2019 do 07.12.2021 (IBAN účtu: K. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX) bolo zistených 316 kreditných obrátov v sume 78 176,40 eur a 2 053 debetných obrátov v sume 78 176,40 eur. Zároveň bolo preukázané, že bývalá manželka otca M. C. sa s otcom ako bývalým manželom dohodla, že ak ich dcéra C. skončí vysokú školu a spraví si previerku, prevedie na ňu obchodný podiel v spoločnosti L. K., K., a stane sa konateľkou spoločnosti, ktorá skutočnosť vyplynula aj z vyhlásenia dcéry otca A. C. C., ktorej tieto skutočnosti uviedla jej matka, že sa na tom dohodla s otcom maloletej. Spoločnosť L. K., K., dosiahla v roku 2017 tržby 3 232 492 eur a zisk 446 238,- eur. V ostatných rokoch dosiahla zisk – v r. 2012: -28 763 eur, v r. 2013: 829 582,- eur, v r. 2014: 1 135 574,- eur, v r. 2015: 1 205 892,- eur, v r. 2016: 399 228,- eur, v r. 2018: 1 057 891,- eur, za rok 2019: 153 641,- eur a v r. 2020: -388 845,- eur. V ostatných rokoch dosiahla tržby nasledovne - v r. 2012: 815.838 eur, v r. 2013: 2 724 730,- eur, v r. 2014: 3 887 201,- eur, v r. 2015: 3 843 589,- eur, v r. 2016: 3 261 660,- eur, v r. 2018: 2 742 703,- eur, v r. 2019: 2 118 961,- eur a v r. 2020: 714 758,- eur.

60. Matka je zamestnaná u zamestnávateľa G. G. K. L. K. s čistým príjmom vo výške 1 176,31 eur mesačne a súčasne má aj príležitostné príjmy z modelingu, poberá príspevok na dieťa. Nehnuteľnosť nevlastní. Z výpisu z bankového účtu matky (účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX) za obdobie od 01.01.2019 do 11.05.2021 boli zistené kreditné a debetné obraty na tomto bankovom účte za nájomné na bývanie, školné na maloletú (materská škola), výživné na matku a maloletú, výdavky so vzdelávaním matky, tiež kreditné obraty zo dňa 04. a 12.02.2019 v sumách 500,- eur alebo 400,- eur, resp. obraty rámcovo okolo sumy 1 000,- eur zo zahraničných účtov (12. a 17.06.2020, 14.07.2020, 13.08.2020, 15.01.2021, 12.01.2021, 12.01.2021 a 14.04.2021).

61. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie správne skonštatoval, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Nie je v záujme dieťaťa, aby u jedného z rodičov pociťovalo podstatne nižšiu životnú úroveň z dôvodu horších majetkových pomerov tohto rodiča. Je potom namieste, aby súd tento nepomer vzal do úvahy pri určovaní výšky výživného povinnému rodičovi v situácii, keď tento rodič má výrazne lepšie majetkové pomery, čo je prípadom predmetnej veci.

62. Odvolací súd v tejto súvislosti v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že určené výživné zodpovedá právu maloletého dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni otca, ktorého príjmové pomery odôvodňujú určenie výživného v určenom rozsahu napriek zvereniu maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždňových intervaloch. Vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinno-právnych vzťahov a je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečiť pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Pri určení výživného je rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje. Tzv. princíp potenciality príjmov má prednosť pred princípom fakticity a ukladá súdu povinnosť prihliadať nielen na reálne schopnosti a možnosti rodiča, ale aj tie, ktoré by mohol dosahovať, ak by dostatočne využíval či už svoju kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti ako aj možnosti dané jeho vekom. Ak sa tvrdený príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihliadnuť na celkové majetkové pomery a potencialitu príjmov.

63. Odvolací súd tiež poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou a cieľom tohto ustanovenia je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má teda povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon zásadne nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Súdy ani nemajú povinnosť konkrétne skúmať otázku výšky životných nákladov rodiča, o vyživovacej povinnosti ktorého sa koná. Preukazovanie výdavkov povinného rodiča však môže slúžiť ako dôkaz na stanovenie jeho životnej

úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu. Zákon o rodine zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1). Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že nikto nemá zákonnú povinnosť pracovať, ale každý rodič maloletého dieťaťa, má k nemu zákonnú vyživovaciu povinnosť, ktorá v sebe subsumuje celú škálu povinností od osobnej starostlivosti až po vecné zabezpečenie odôvodnených potrieb, nevynímajúc výchovu a vzdelávanie, preto je povinnosťou každého rodiča konať tak, aby jeho subjektívne rozhodnutia negatívnym spôsobom neovplyvňovali jeho schopnosť plniť si túto zákonnú vyživovaciu povinnosť.

64. Odvolací súd na základe preskúmania rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o určení výživného nezistil okolnosti, ktoré by viedli k záveru o nesprávnosti rozhodnutia o určení sumy bežného výživného na maloletú vo výške 800 eur mesačne k rukám matky a vo výške 500 eur mesačne na tvorbu úspor, nakoľko je povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily dôslednému zabezpečeniu výživy maloletých detí, ktoré sú v plnej miere odkázané výživou na svojich rodičov, keďže nie sú schopné samy sa živiť. Životná úroveň detí je odrazom životnej úrovne ich rodičov. Súd prvej inštancie rešpektoval zákonné kritéria rozhodujúce pre stanovenie rozsahu vyživovacej povinnosti a správne určil vyživovaciu povinnosť otca s ohľadom na vek, zdravotný stav maloletej, aktuálne životné náklady a tendenciu zvyšovania životných nákladov v budúcnosti. Zároveň súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom v odôvodnení sa vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami, ktoré tvorili podklad jeho rozhodnutia a s jeho záverom, že je v schopnostiach a možnostiach otca prispievať na bežné výživné maloletej sumou 800 eur a 500 eur na tvorbu úspor. Odôvodnenosť tejto výšky výživného súd prvej inštancie podrobne vysvetlil v odseku 34. preskúmaného rozsudku, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd plne stotožňuje bez potreby ich opakovať.

65. Otec v odvolaní neuviedol žiadne podstatné skutočnosti, ktoré by spochybňovali závery súdu prvej inštancie, pričom jeho odvolacia argumentácia bola totožná s obranou v konaní na súde prvej inštancie, s ktorou sa v napadnutom rozsudku vysporiadal. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie dôsledne vyhodnotil odôvodnené potreby maloletej a zistil okolnosti rozhodujúce pre posúdenie schopností, možností a majetkových pomerov otca aj matky. V tejto súvislosti k odvolacej námietke otca o nadhodnotení výdavkov matkou na zabezpečenie starostlivosti o maloletú (výdavky na školskú a mimoškolskú záujmovú činnosť, oblečenie, stravu), tiež k účelovosti konania matky, ktorá maloletú prihlásila na rôzne krúžky za účelom navyšovania výdavkov na maloletú, ktoré však už maloletá nenavštevuje, odvolací súd uvádza, že uvedené tvrdenie o účelovosti navýšenia otec nepreukázal, pričom vzhľadom na vek maloletej je len prirodzené, že sa snaží nájsť si jej vyhovujúcu záujmovú činnosť, s čím je samozrejme prirodzene spojený aj možný následok, že po určitej doby navštevovania týchto krúžkov maloletá vyhodnotí, že daná činnosť jej naturelu nevyhovuje a v ďalšom v návšteve nepokračuje.

66. K odvolacej námietke otca, že spoločnosť L. K., K., ako zamestnávateľ dňa 07.10.2022 prijala rozhodnutie o organizačnej zmene a dňa 21.10.2022 mu bola doručená výpoveď pre nadbytočnosť zamestnanca podľa § písm. b) Zákonníka práce výpovednou dobou 3 mesiace, od 14.02.2023 je evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, odvolací súd uvádza, že táto skutočnosť nie je relevantná vzhľadom k tomu, že súdom prvej inštancie určené výživné v celkovej výške 1 300,- eur mesačne nebolo určené s prihliadnutím na príjem otca u tohto zamestnávateľa, ale súd prvej inštancie vychádzal z jeho potenciálneho príjmu zodpovedajúceho finančným prostriedkom na účte otca. Odvolací súd dopĺňa, že o týchto prostriedkoch otec v odvolaní a následných vyjadreniach tvrdil, že išlo o pôžičku, ktorá mu bola poskytnutá na základe Rámcovej zmluvy o pôžičke zo dňa 02.01.2017 v znení dodatkov so spoločnosťou L. K., K., ktorá ho listom zo dňa 21.12.2022 vyzvala na jej splatenie v lehote 15 dní od doručenia s tým, že ak dlh neuhradí, pristúpi k realizácii záložnej zmluvy. Zároveň pripojil listinu – Upozornenie na splatnosť pohľadávky z Rámcovej zmluvy o pôžičke zo dňa 21.12.2022. Tu však odvolací súd uvádza, že uvedené skutočnosti považuje za účelové tvrdenia otca (keďže predmetné upozornenie bolo vyhotovené staršou dcérou otca, na ktorú otec bezodplatne previedol obchodný podiel v spoločnosti) a hlavne za nepreukázané, nakoľko otec nepredložil akýkoľvek dôkaz o existencii predmetnej rámcovej zmluvy o pôžičke, o jej riadnom zaúčtovaní v účtovníctve spoločnosti L. K., K.. O účelovosti tejto zmluvy o pôžičke svedčí aj skutočnosť, že listom zo dňa 21.12.2022 bol otec spoločnosťou upozornený na splatnosť pohľadávky vo výške 296 210,62 eur v lehote 15 dní od doručenia s tým, že ak dlh neuhradí, pristúpi spoločnosť ako veriteľ k realizácii záložnej zmluvy, no napriek tomu,

že otec v nasledujúcom období doručil súdu ďalšie vyjadrenia, naposledy zo dňa 02.11.2023, v ďalšom neuvádzal, že by spoločnosť L. K., K., pristúpila k vymáhaniu predmetnej pohľadávky.

67. Otec v odvolaní namietal, že na pojednávaní ozrejmil jednotlivé kreditné a debetné operácie na dotknutých kartách, t.j. že kreditná suma 66 000,- eur zo dňa 07.04.2020 je prijatá čiastka za predaj nákladného auta, aby mohol nejaké finančné prostriedky vrátiť spoločnosti L. K., K., debetná suma 50 000,- eur zo dňa 15.04.2020 a debetná suma - 40 000,- eur zo dňa 23.05.2019 je vrátenie časti dlhu spoločnosti L. K., K.. Uvedené tvrdenia o charaktere týchto splátok však otec nepreukázal, a preto výška týchto plnení naďalej svedčí o priaznivých majetkových pomeroch otca.

68. Čo sa týka odvolacej argumentácie otca týkajúcej sa bezplatného prevodu obchodného podielu na dcéru C., t.j. že si len splnil záväzok, ktorý dal exmanželke (že ak ich dcéra C. dovŕši požadovaný vek a urobí si potrebné previerky, prevedie na ňu obchodný podiel a stane sa konateľkou spoločnosti L. K., K.) treba uviesť, že uvedenú skutočnosť odvolací súd považoval tiež za účelové konanie otca nemajúce žiaden vplyv na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti otca voči maloletej v zmysle návrhu otca, pretože k tejto skutočnosti nedošlo v dôsledku objektívnej a nevyvrátiteľnej okolnosti, ktorá by odôvodňovala, aby na ňu súd prvej inštancie pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti otca voči maloletej prihliadal, ale ako následok slobodného rozhodnutia otca vedúceho k zníženiu svojich majetkových pomerov ukracujúcich maloletú podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Tu sa odvolací súd stotožňuje s vyjadrením matky k odvolaniu a vyjadreniam otca o účelovosti konania otca, nakoľko k prevodu obchodného podielu došlo niekoľko mesiacov po podaní návrhu na rozvod matkou (návrh bol matkou podaný v mesiaci január 2019 a podiel bol prevedený v mesiaci august 2019, teda 8 mesiacov po podaní návrhu), pričom vklad otca do spoločnosti bol ku dňu prevodu 166 000,- eur a bol celý splatený a obchodný podiel otec previedol na staršiu dcéru C. za 1,- eur. Uvedený záver o účelovosti prevodu tiež podporuje aj skutočnosť uvedená matkou vo vyjadrení k odvolaniu otca, a to, že výživné na maloletú je poukazované aj z účtu spoločnosti L. K., K..

69. Odvolací súd v súvislosti uvedeným zároveň uvádza, že v osobe otca išlo o jediného spoločníka

70. spoločnosti L. K., K., ktorý (zjednodušene povedané) výlučne rozhodoval o celej spoločnosti. Pokiaľ táto spoločnosť ekonomicky dlhodobo prosperovala vzhľadom na jej výšku ziskov ako vyplynulo z dokazovania súdom prvej inštancie, odvolací súd nezistil žiadne pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý správne uvedené zohľadnil, nakoľko podnikateľská činnosť otca výrazne ovplyvňovala jeho životnú úroveň. Odvolací súd má za to, že ak by súd prvej inštancie uvedené nezohľadnil, nepostupoval by správne. V danej veci bolo preto nepochybné, že miera životnej úrovne otca bola daná aj touto jeho podnikateľskou činnosťou, ktorej sa dobrovoľne vzdal bez dôležitého dôvodu. Pokiaľ otec žiadal určiť výživné výlučne z jeho príjmu vo výške 537,63 eur mesačne, takýto postup by bol v rozpore s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Bolo preto potrebné prihliadnuť aj na vyššie uvedené majetkové pomery otca, ktorých súd prvej inštancie správne zohľadnil. Pokiaľ teda súd prvej inštancie zistil charakter a výšku výdavkov otca na jeho účtoch, a týmto mal tiež určenú mieru jeho životnej úrovne, v ničom súd prvej inštancie nepochybil. V konaní zistené a preukázané pomery otca zároveň dôvodne viedli súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 62 ods. 2 Zákona o rodine k záveru, že maloletá sa má podieľať na životnej úrovni otca, ktorá je podstatne vyššia ako životná úroveň matky, ako na uvedené správne poukázal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Určené bežné výživné pre maloletú vo výške 800,- eur mesačne pripadá na deň na deň suma 26,67 eur, čo vzhľadom na aktuálne ceny potravín, oblečenia a služieb nie je neprimeraným výživným, ktoré by slúžilo ako ďalšie výživné pre matku na zvýšenie jej životnej úrovne ako na to poukazuje otec. Odvolací súd dopĺňa, že otec naďalej užíva aj nefinančný benefit (bezplatné bývanie v rodinnom dome) od spoločnosti L. K., K., (aj po prevode obchodného podielu a ukončení pracovného pomeru v tejto spoločnosti).

71. K ďalšej odvolacej námietke otca, že príjem matky ustálený súdom prvej inštancie vo výške 1 600,- eur mesačne nezodpovedá možnostiam a schopnostiam matky, odvolací súd uvádza, že tieto tvrdenia otec nepreukázal. Zároveň odvolací súd uvádza, že ani v prípade, pokiaľ by pomery na strane matky boli natoľko priaznivé, že by táto mohla zabezpečovať výživu maloletej v celom rozsahu z vlastných prostriedkov, tak táto skutočnosť samotná otca nezbavuje platenia výživného pri rešpektovaní zásady uvedenej v ustanovení § 62 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorej obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

72. Odvolacia argumentácia matky vo vzťahu k jej odvolaniu (pozn: po späťvzátí jej odvolania čo do striedavej osobnej starostlivosti) spočívajúca predovšetkým v tom, že po sčítaní oprávnených výdavkov na maloletú sa jej návrh na výživné vo výške 2 100,- eur mesačne javí ako reálnejší a reflektujúci reálne potreby maloletého dieťaťa, aj vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie určil, že trvalý pobyt dieťaťa má byť v K. A., kde má navštevovať škôlku a školu, nemohla žiadnym spôsobom zmeniť úvahy súdu prvej inštancie pri určovaní výšky výživného a ani okolnosti z ktorých pri tom vychádzal, pretože tu odvolací súd považuje skutočný stav vecí, zistený súdom prvej inštancie, za dostatočný pre vydanie rozhodnutia v ním stanovenom rozsahu.

73. Vychádzajúc z vyššie uvedeného so zreteľom na najlepší záujem maloletej J., ako aj práva a povinnosti oboch rodičov, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaniach napadnutej časti postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku potvrdil ako vecne správny.

74. Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľov odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú ovplyvniť zmenu preskúmaného rozsudku, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

75. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

76. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).